

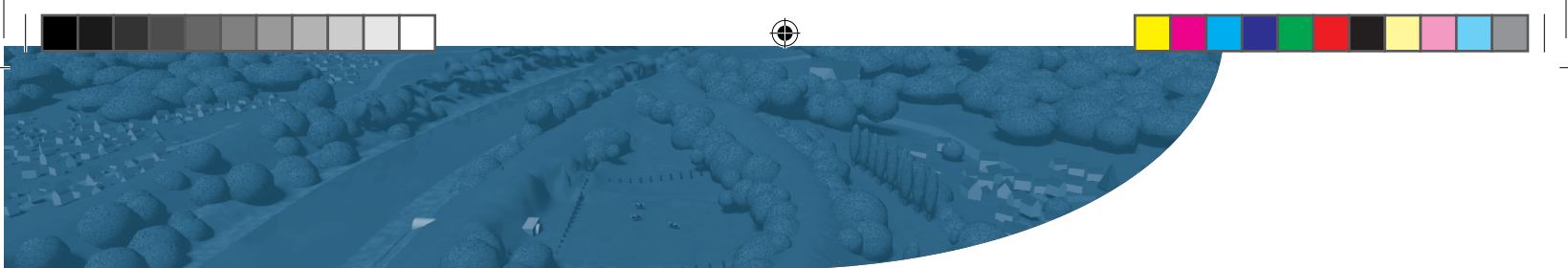
Meer info op www.sigmaplan.be

-
- 1 Welkom in de Durmevallei
 - 2 Bouwen aan de toekomst
 - 3 Water werkt
 - 4 Korte Sigmaatjes

Welkom in de Durmevallei

In het najaar van 2010 werd duidelijk hoe belangrijk goed waterbeheer is: overstromingen veroorzaakt door overtollig regenwater zorgden voor heel wat overlast en materiële schade. Daarom zorgt Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) ervoor dat de Durme binnenkort meer water kan afvoeren. Bovendien werkt zij al jaren met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) aan het Sigmaplan, dat het Zeescheldebekken tegen stormvloed en vanuit de Noordzee moet beschermen en de natuurwaarden van het gebied moet verhogen. In 2011 steken zij nog een tandje bij, ook in het projectgebied Durmevallei. We bereiden er de aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden, wetlands en getijdennatuur voor. Over al die activiteiten lees je meer in deze nieuwsbrief.

Bouwen aan de toekomst

Eind 2010 werden de stedenbouwkundige vergunningsaanvragen goedgekeurd voor deelgebieden Groot Broek en Klein Broek. De Durme krijgt er meer ruimte: landinwaarts trekken we een stevige ringdijk op, waarna we bressen maken in de oorspronkelijke rivierdijk. Zo kunnen er unieke zoetwaterslikken en -schorren ontstaan. Ook voor het toekomstige gecontroleerd overstroomingsgebied De Bunt werd een stedenbouwkundige vergunning afgeleverd. De aanvragen van de deelgebieden Bulbierbroek en Weymeerbroek zijn in opmaak. Daar zullen we natuurgebied met wetlands inrichten. Binnenkort start een archeologisch onderzoek dat de samenstelling van de bodem in kaart brengt en nagaat of er interessante archeologische resten in achterbleven.

De voorbereidingen voor de aanleg van het Klein Broek gaan later dit jaar van start. TMVW (het integraal waterbedrijf) legt er een waterleiding, waarvoor de Durme over een lengte van ongeveer een kilometer wordt onderboord. Voor eind 2012 trekken we ook de werken in Groot Broek op gang: we zullen er de zandstock aanleggen. Met dat zand bouwen we later de nieuwe ringdijk.

Een nieuwe trekpleister voor de Durme

Op de oude industriële site De Koolputten plaatsen we binnenkort de infokeet voor het projectgebied Durmevallei. Iedereen die meer wil weten over het Sigmaplan en de werken die in de Durmevallei op stapel staan, kan hier terecht. In overleg met de gemeente wordt er ook nagedacht over de herwaardering van de site op lange termijn. Volgens het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is er op De Koolputten plaats voor een onthaalcentrum, met horeca en plattelandsrecreatie. Daarvoor gaan we op zoek naar een privé-investeerder.

Water werkt!

In de Durmevallei werken we op korte en lange termijn aan oplossingen om van de rivier opnieuw een dynamische waterweg te maken.

Groot onderhoud

De geringe breedte en diepte van de Durme bemoeilijken momenteel de waterafvoer naar de Schelde. Bij extreme regenval, zoals in november, stijgt hierdoor het waterpeil van de Durme met een verhoogde druk op de dijken en mogelijke dijkbreuken tot gevolg. Om de waterafvoer te verbeteren, verbreden we de rivier door de overtollige begroeiing te verwijderen en slib af te graven. We zullen, langs een traject van 3 km tussen het Molsbroek (Lokeren) en de Mantasite (Waasmunster), in totaal 24.000 m³ slib verwijderen. Het slib wordt afgevoerd naar een erkende stortplaats van Waterwegen en Zeekanaal NV.

Door de werken veranderen de oevers van de Durme even in een werf. De dijken zullen tijdelijk worden verhard. Het afgraven doen we immers vanaf de kant, niet van op het water. De werken zullen niet veel tijd in beslag nemen: ze worden uitgevoerd in het voorjaar. Na afloop wordt de tijdelijke verharding weer verwijderd.

Vooruitdenken

Ruimte voor de rivier én het verstevigen en indien nodig het verhogen van dijken: dat zijn kort samengevat de twee veiligheidspijlers van het Sigmaplan. Op dit moment loopt er een studie die zoekt naar manieren om veilige dijken te ontwerpen die niet onnodig breed zijn. Zo voorkomen we mastodonten van dijken en komt er meer ruimte voor mens en natuur. De resultaten verwachten we tegen de zomer.

We denken ook op lange termijn: dit jaar zetten we een studie op die moet leiden tot een herstelplan voor de Durme. Een mix van maatregelen moet het watersysteem in de Durmevallei dynamischer en duurzamer maken. Een pompemaal op de dam in Lokeren zal op termijn de Moervaart ontlasten bij hoge waterstanden. De nieuwe Sigmaprojecten in de regio zullen bovendien overtollig water bergen en tegelijkertijd natte natuurtypes de nodige kansen bieden.

Metten is weten

Hoge golven die met volle kracht over de dijk slaan: het was een spectaculair zicht in Tielrodebroek, eind vorig jaar. Het Waterbouwkundig Laboratorium onderzocht er welke effecten die overslaande golven hebben op de stevigheid van de dijken. De resultaten waren geruststellend: de relevante dijken hebben de proeven met glans doorstaan. Je merkt het: in het Sigmaplan laten we niets aan het toeval over.

Korte Sigmaatjes

Bomen in Bulbierbroek en Weijmeerbroek

De vallei van de Durme was vroeger een grotendeels open landschap waar landbouwers natte graslanden met vele soorten bijzondere planten beheerden. De voorbije decennia zijn er op vele van deze graslanden populieren aangeplant. Daardoor ging de biodiversiteit achteruit en kreeg de vallei een meer gesloten karakter. Vandaag staan heel wat van deze populieren er bovendien treurig bij: ze zijn ziek of worden oud.

De natuurinrichtingsmaatregelen van het Sigmaplan bieden een uitgelezen kans om de open vallei en de soortenrijke graslanden nieuw leven in te blazen. Bovendien zijn er voor de Sigmagebieden specifieke natuurdoelen geformuleerd: de zogenaamde in-standhoudingsdoelstellingen. Rijen populieren zonder ondergroei passen niet in deze doelstellingen.

Daarom zal het ANB de meeste populieren in het Bulbierbroek en het Weijmeerbroek kappen. De boomstronken worden vervolgens uitgefreesd om daarna de ontwikkeling van grasland of moerasvegetaties op gang te brengen. Het ANB wil volgend jaar met de werken starten. Voor de bomen die we langs de Durme kappen, zullen we elders jonge bomen aanplanten, zodat het bosareaal in Vlaanderen op peil blijft.

Vrije vogel

In de Scheldebroeken werd onlangs een blauwe kiekendief gespot. Blauwe kiekendieven leven in open, vochtige gebieden, moerassen met een lage, dichte vegetatie en brede rietkragen. Je kan de blauwe kiekendief duidelijk herkennen aan zijn witte stuit (de plaats waar de staart aan het lichaam zit). Op zijn menu staan kleine zoogdieren: (jonge) konijnen en muizen, maar ook kleine vogels. Blauwe kiekendieven tref je vaak aan op gemaaide hooilanden, waar ze muizen vangen die zich verschuilen in plukken hooi.

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Waterwegen en Zeekanaal NV
Afdeling Zeeschelde
ir. Wim Dauwe,
Lange Kievitstraat 111-113, bus 44
2018 Antwerpen

Redactie & foto's:
Agentschap voor Natuur en Bos, JusBox,
Shutterstock, Vilda, Waterbouwkundig labo,
Waterwegen en Zeekanaal NV

Gedrukt op gerecycleerd papier

www.sigmaplan.be

